

ב: עין משפט נר מצוה

א א מ"י פ"ג מלכות
 נירוח הלכה ד'
 ב ב מ"י פ"ד מלכות
 הלכה ט מלכות לזמן רמז
 טושי"ב יד פ"ד רמז טק"ה
 ג'
 ג ב מ"י פ"ג מלכות
 נירוח הלכה ד'
 ד ד מ"י פ"ג מלכות
 נירוח הלכה ד'
 לזמן רמז טושי"ב יד
 סמך רמז טושי"ב עג'
 ה ה מ"י פ"ג מלכות
 טושי"ב עג'
 ו ו מ"י פ"ג מלכות
 טושי"ב עג'
 ז ז מ"י פ"ג מלכות
 טושי"ב עג'
 ח ח מ"י פ"ג מלכות
 טושי"ב עג'
 ט ט מ"י פ"ג מלכות
 טושי"ב עג' :

מוסף רש"י
 כולם נזירים. דלמי נזיר
 נמסר שנתם ורמזיה
 בשהו. ע"ש מחזור. הר"י
 נירוח ושמע בעלה
 ואמר ואני. טעם נזיר
 ואני יוכל להפיר לה. דכיון
 דלמי נזיר. נלי ארבעים
 דנחלה ליה נחלה דקא נזיר
 איך והשם מקיים לה
 (קדוש ב"ה) לומר ואני
 אהיה נמי ממוסר. כיון
 דלמי נזיר איך יוכל להפיר
 נירוח לשמו ונדרים ע"ה.

פי הרא"ש

וא"י: הר"ה תא למה לי
 השתא שאמר מותר
 קילתא לא כ"ש. ולא נר
 מותרתא אמר רב הדין
 אמאי היא הכתשה. וק'
 דקאמר ג' דר' לא פכחיש
 כלל הא קאמר א' ובי
 דמינר אמר' (א) תא למה
 לי להוכיח א' ובי מה שאמר
 חבורא ביה אני מודה לי
 חבורתא שאני מוסר
 ומחייב עליה וזו אומר
 קילתא שאמר חבורא לא
 כ"ש שהם אומרים בכלל
 דלמי נזיר. וזו לזכרון
 דבכלל דברי ישנו דבריו:
 כמעברא אמרין אין
 הכתשה בטונה כאתקפת'
 דרבי בר חמא:
 סליק פירקא

פ"ד מי שאמר הריני נזיר
 ושמע חבירו ואמר ואני
 ושמע חבירו ואמר ואני
 כולם נזירים הותרה הא ע"י
 חכם כולם מותרים כשכל
 תלמידין בו: והוא משפט
 בתוך כדי דיבור והיינו
 שלום עליך רבי כוונתו כדי
 שאלת הלמיט שם ג'
 חיובת. ה"לכך ג' התפסה
 בראשון אבל ד' לא שכבר
 הפסיקו בו ואני וזהו יותר
 מביד ריבור: א"ל תו לא
 שבקת ורוחא לתלמידא
 שאם פגע בו רבו ונתן לו
 שלום לא יוכל להחפס
 באותו שנה לפניו. הלכך
 נר דגם הרי יוכל להחפס
 דהמחבר לתוך כדי דיבור
 בתוך כדי דיבור רמי:

מי שאמר פרק שלישי נזיר

אלא אחד אומר אהם ושמים ואחד אומר שלם וארבע ומתם ואינם
 מנחשים בפירוש זה את זה וקמ"ל רב דכיון דכל חד וחד נחמ
 למנינא שזה אינו אומר שמים בבת אחת אלא אומר אהם ושמים זה
 ג' וארבע זה ולא אחת ושמים כאלו אמר לא אחת ושמים נדר אלא

של שלם וארבע זה' וזה שאמר אחת
 ושמים כאלו אומר ולא נדר שלם
 וארבע ומתם:

ה"ג תו ה"ה השתא י"ה המירא

אמר קילתא א"ב כ"ש ולא גרסינן
 אמר רב וה"פ דפרין [למאי] קאמר
 דהוי הכתשה משום דלמרינן כיון

זוה [למין] שלם ארבע חמש ולא
 אמר גם אחת ושמים הוי כאלו
 אומר בפירוש ולא אחת ושמים נזיר

למאי נימא דלא הוי הכתשה ומה
 שלא הוכיח אחת ושמים דמה לו
 להוכיח מירפתי' דהיינו שלם וארבע

ומתם אמר קילתא לא אמר הא
 מנינו למימך דלמח ושמים בכלל
 דנזיר ומוסף הוא על האחד אלא

ודאי לא הוי הכתשה:
אמרי כמעברא אין הבחשה
 בטונה. דאין כי אמר

אידך שלם וארבע ומתם לא מיעט
 שלם אמר הנודר אחת ושמים
 ובירושלמי דסנהדרין משמע דמוה

הוי הכתשה אפילו טפי א' כאלו
 אמר [לא] אחת ושמים [אלא] שלם
 וארבע דקאמר הכם אמר רב מחלוקת

בכלל אבל כפרט לכ"ע נחלקה עדותן ואין כאלו מירוח ורבי יוחנן אומר
 כפרט נחלקו אבל בכלל לכ"ע יש בכלל חמש שמים:

הדרן עלך מי שאמר

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני
 שמעו נזירים: אמר הראשון. אם הראשון נזיר והשני אומר
 ואני כולם נזירים: אמר הראשון. אם הראשון נזיר והשני אומר
 נדרו גם האחרונים הותרו לפי שאמרו ואני כמותו ומלו נדריהם
 נגדו: הותר האחרון. ע"י חכם הוא מותר וכולן אסורים אם לא ימירו
 גם הם נדריהם ע"י חכם אבל בלא המרה לא שלם מלו נדריהם

נגד האחרון: **פי** כפיו ושערי כשערו ה"ו נזיר. כגמרא מפרש: **הריני** נזיר ושמעתי אשתו ואמרה ואני מיפר את שלם וארבע ומתם ואינם
 מנחשים בפירוש זה את זה וקמ"ל רב דכיון דכל חד וחד נחמ
 למנינא שזה אינו אומר שמים בבת אחת אלא אומר אהם ושמים זה
 ג' וארבע זה ולא אחת ושמים כאלו אמר לא אחת ושמים נדר אלא

של שלם וארבע זה' וזה שאמר אחת
 ושמים כאלו אומר ולא נדר שלם
 וארבע ומתם:

ה"ג תו ה"ה השתא י"ה המירא
 אמר קילתא א"ב כ"ש ולא גרסינן
 אמר רב וה"פ דפרין [למאי] קאמר
 דהוי הכתשה משום דלמרינן כיון

זוה [למין] שלם ארבע חמש ולא
 אמר גם אחת ושמים הוי כאלו
 אומר בפירוש ולא אחת ושמים נזיר

למאי נימא דלא הוי הכתשה ומה
 שלא הוכיח אחת ושמים דמה לו
 להוכיח מירפתי' דהיינו שלם וארבע

ומתם אמר קילתא לא אמר הא
 מנינו למימך דלמח ושמים בכלל
 דנזיר ומוסף הוא על האחד אלא

ודאי לא הוי הכתשה:
אמרי כמעברא אין הבחשה
 בטונה. דאין כי אמר

אידך שלם וארבע ומתם לא מיעט
 שלם אמר הנודר אחת ושמים
 ובירושלמי דסנהדרין משמע דמוה

הוי הכתשה אפילו טפי א' כאלו
 אמר [לא] אחת ושמים [אלא] שלם
 וארבע דקאמר הכם אמר רב מחלוקת

בכלל אבל כפרט לכ"ע נחלקה עדותן ואין כאלו מירוח ורבי יוחנן אומר
 כפרט נחלקו אבל בכלל לכ"ע יש בכלל חמש שמים:

אז נחלה על"ל דקאמר א' וי' דמחבר לחינן ה' למ"ל להוכיח דמה מחיבתא שאני מוסר ופי' לא כ"ש שהם אומרים בכלל נזיר.

הא למה לי השתא יש לומר המירתא אמר
 רב קילתא לא אמר אמרי כמעברא אין
 הבחשה בטונה:
הדרן עלך מי שאמר

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר
 ואני ואני כולם נזירים יהותר האחרון מותר
 וכולם אסורין אמר הריני נזיר ושמע חבירו
 ואמר פי כפיו ושערי כשערו ה"ו נזיר יהריני
 נזיר ושמעתי אשתו ואמרה ואני מיפר את
 שלם ושלו קיים הריני נזיר ושמעתי בעלה
 ואמר ואני מיפר את שלם ושלו קיים הריני
 נזיר ואחתי ואמרה אמן יאני יוכל להפיר
 גמ' יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתבי
 וקאמר יהוא שהתפסו כולן בתוך כדי דיבור
 וכמה יתוך כדי דיבור כדי שאלת שלום וכמה
 כדי שאלת שלום כ"די שאומר שלום תלמיד
 רב א"ל תוב לא שבקת רווחא לתלמידא
 תניא

כראשון: **גמ'** יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתבי וקאמר. כי
 תמן כמתני' וכולן נזירים כגון שהתפסו כולן בתוך כדי דיבור של ראשון
 דכתיב שאלת תלמיד לרב דלית ביה שלם מינות שלום עליך רבי
 התפסו כולן ומתנימין דקמי ואני ואני דלא מני אלא מרין דוקא קמי
 דכי שקלת למחא מינה מקמחא דלמח הריני נזיר ומנרפת ליה להך
 דלמחי ואני ואני (וי) שכולן שלום נדרו בתוך כדי שאלת שלום תלמיד
 לרב דהויין נמי שלום מינות: סוד לא שבקת רווחא לתלמידא. דלמח
 ליה אלא הך תלת מינא. ולא משום דלית ליה לרבי יהודה נשיאה דלמח
 ליה טפי אלא מילתא דעלמא קמ"ל (ו) ד ומסייע ליה לרש לקיש: מנח

הדרן עלך מי שאמר

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו
 ואמר ואני כו'. וכן חבירו אמר
 ואני: הוטר (ה) ראשון. שנשאל על
 נזירותו הותרו כולן שכולן מלו נזירותן

כראשון: **גמ'** יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתבי וקאמר. כי
 תמן כמתני' וכולן נזירים כגון שהתפסו כולן בתוך כדי דיבור של ראשון
 דכתיב שאלת תלמיד לרב דלית ביה שלם מינות שלום עליך רבי
 התפסו כולן ומתנימין דקמי ואני ואני דלא מני אלא מרין דוקא קמי
 דכי שקלת למחא מינה מקמחא דלמח הריני נזיר ומנרפת ליה להך
 דלמחי ואני ואני (וי) שכולן שלום נדרו בתוך כדי שאלת שלום תלמיד
 לרב דהויין נמי שלום מינות: סוד לא שבקת רווחא לתלמידא. דלמח
 ליה אלא הך תלת מינא. ולא משום דלית ליה לרבי יהודה נשיאה דלמח
 ליה טפי אלא מילתא דעלמא קמ"ל (ו) ד ומסייע ליה לרש לקיש: מנח

הדרן עלך מי שאמר

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו
 ואמר ואני כו'. וכן חבירו אמר
 ואני: הוטר (ה) ראשון. שנשאל על
 נזירותו הותרו כולן שכולן מלו נזירותן

כראשון: **גמ'** יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתבי וקאמר. כי
 תמן כמתני' וכולן נזירים כגון שהתפסו כולן בתוך כדי דיבור של ראשון
 דכתיב שאלת תלמיד לרב דלית ביה שלם מינות שלום עליך רבי
 התפסו כולן ומתנימין דקמי ואני ואני דלא מני אלא מרין דוקא קמי
 דכי שקלת למחא מינה מקמחא דלמח הריני נזיר ומנרפת ליה להך
 דלמחי ואני ואני (וי) שכולן שלום נדרו בתוך כדי שאלת שלום תלמיד
 לרב דהויין נמי שלום מינות: סוד לא שבקת רווחא לתלמידא. דלמח
 ליה אלא הך תלת מינא. ולא משום דלית ליה לרבי יהודה נשיאה דלמח
 ליה טפי אלא מילתא דעלמא קמ"ל (ו) ד ומסייע ליה לרש לקיש: מנח

הדרן עלך מי שאמר

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו
 ואמר ואני כו'. וכן חבירו אמר
 ואני: הוטר (ה) ראשון. שנשאל על
 נזירותו הותרו כולן שכולן מלו נזירותן

כראשון: **גמ'** יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתבי וקאמר. כי
 תמן כמתני' וכולן נזירים כגון שהתפסו כולן בתוך כדי דיבור של ראשון
 דכתיב שאלת תלמיד לרב דלית ביה שלם מינות שלום עליך רבי
 התפסו כולן ומתנימין דקמי ואני ואני דלא מני אלא מרין דוקא קמי
 דכי שקלת למחא מינה מקמחא דלמח הריני נזיר ומנרפת ליה להך
 דלמחי ואני ואני (וי) שכולן שלום נדרו בתוך כדי שאלת שלום תלמיד
 לרב דהויין נמי שלום מינות: סוד לא שבקת רווחא לתלמידא. דלמח
 ליה אלא הך תלת מינא. ולא משום דלית ליה לרבי יהודה נשיאה דלמח
 ליה טפי אלא מילתא דעלמא קמ"ל (ו) ד ומסייע ליה לרש לקיש: מנח

הדרן עלך מי שאמר

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו
 ואמר ואני כו'. וכן חבירו אמר
 ואני: הוטר (ה) ראשון. שנשאל על
 נזירותו הותרו כולן שכולן מלו נזירותן

כראשון: **גמ'** יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתבי וקאמר. כי
 תמן כמתני' וכולן נזירים כגון שהתפסו כולן בתוך כדי דיבור של ראשון
 דכתיב שאלת תלמיד לרב דלית ביה שלם מינות שלום עליך רבי
 התפסו כולן ומתנימין דקמי ואני ואני דלא מני אלא מרין דוקא קמי
 דכי שקלת למחא מינה מקמחא דלמח הריני נזיר ומנרפת ליה להך
 דלמחי ואני ואני (וי) שכולן שלום נדרו בתוך כדי שאלת שלום תלמיד
 לרב דהויין נמי שלום מינות: סוד לא שבקת רווחא לתלמידא. דלמח
 ליה אלא הך תלת מינא. ולא משום דלית ליה לרבי יהודה נשיאה דלמח
 ליה טפי אלא מילתא דעלמא קמ"ל (ו) ד ומסייע ליה לרש לקיש: מנח

הדרן עלך מי שאמר

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו
 ואמר ואני כו'. וכן חבירו אמר
 ואני: הוטר (ה) ראשון. שנשאל על
 נזירותו הותרו כולן שכולן מלו נזירותן

כראשון: **גמ'** יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתבי וקאמר. כי
 תמן כמתני' וכולן נזירים כגון שהתפסו כולן בתוך כדי דיבור של ראשון
 דכתיב שאלת תלמיד לרב דלית ביה שלם מינות שלום עליך רבי
 התפסו כולן ומתנימין דקמי ואני ואני דלא מני אלא מרין דוקא קמי
 דכי שקלת למחא מינה מקמחא דלמח הריני נזיר ומנרפת ליה להך
 דלמחי ואני ואני (וי) שכולן שלום נדרו בתוך כדי שאלת שלום תלמיד
 לרב דהויין נמי שלום מינות: סוד לא שבקת רווחא לתלמידא. דלמח
 ליה אלא הך תלת מינא. ולא משום דלית ליה לרבי יהודה נשיאה דלמח
 ליה טפי אלא מילתא דעלמא קמ"ל (ו) ד ומסייע ליה לרש לקיש: מנח

הדרן עלך מי שאמר

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו
 ואמר ואני כו'. וכן חבירו אמר
 ואני: הוטר (ה) ראשון. שנשאל על
 נזירותו הותרו כולן שכולן מלו נזירותן

כראשון: **גמ'** יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתבי וקאמר. כי
 תמן כמתני' וכולן נזירים כגון שהתפסו כולן בתוך כדי דיבור של ראשון
 דכתיב שאלת תלמיד לרב דלית ביה שלם מינות שלום עליך רבי
 התפסו כולן ומתנימין דקמי ואני ואני דלא מני אלא מרין דוקא קמי
 דכי שקלת למחא מינה מקמחא דלמח הריני נזיר ומנרפת ליה להך
 דלמחי ואני ואני (וי) שכולן שלום נדרו בתוך כדי שאלת שלום תלמיד
 לרב דהויין נמי שלום מינות: סוד לא שבקת רווחא לתלמידא. דלמח
 ליה אלא הך תלת מינא. ולא משום דלית ליה לרבי יהודה נשיאה דלמח
 ליה טפי אלא מילתא דעלמא קמ"ל (ו) ד ומסייע ליה לרש לקיש: מנח

הדרן עלך מי שאמר

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו
 ואמר ואני כו'. וכן חבירו אמר
 ואני: הוטר (ה) ראשון. שנשאל על
 נזירותו הותרו כולן שכולן מלו נזירותן

כראשון: **גמ'** יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתבי וקאמר. כי
 תמן כמתני' וכולן נזירים כגון שהתפסו כולן בתוך כדי דיבור של ראשון
 דכתיב שאלת תלמיד לרב דלית ביה שלם מינות שלום עליך רבי
 התפסו כולן ומתנימין דקמי ואני ואני דלא מני אלא מרין דוקא קמי
 דכי שקלת למחא מינה מקמחא דלמח הריני נזיר ומנרפת ליה להך
 דלמחי ואני ואני (וי) שכולן שלום נדרו בתוך כדי שאלת שלום תלמיד
 לרב דהויין נמי שלום מינות: סוד לא שבקת רווחא לתלמידא. דלמח
 ליה אלא הך תלת מינא. ולא משום דלית ליה לרבי יהודה נשיאה דלמח
 ליה טפי אלא מילתא דעלמא קמ"ל (ו) ד ומסייע ליה לרש לקיש: מנח

הדרן עלך מי שאמר

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו
 ואמר ואני כו'. וכן חבירו אמר
 ואני: הוטר (ה) ראשון. שנשאל על
 נזירותו הותרו כולן שכולן מלו נזירותן

כראשון: **גמ'** יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתבי וקאמר. כי
 תמן כמתני' וכולן נזירים כגון שהתפסו כולן בתוך כדי דיבור של ראשון
 דכתיב שאלת תלמיד לרב דלית ביה שלם מינות שלום עליך רבי
 התפסו כולן ומתנימין דקמי ואני ואני דלא מני אלא מרין דוקא קמי
 דכי שקלת למחא מינה מקמחא דלמח הריני נזיר ומנרפת ליה להך
 דלמחי ואני ואני (וי) שכולן שלום נדרו בתוך כדי שאלת שלום תלמיד
 לרב דהויין נמי שלום מינות: סוד לא שבקת רווחא לתלמידא. דלמח
 ליה אלא הך תלת מינא. ולא משום דלית ליה לרבי יהודה נשיאה דלמח
 ליה טפי אלא מילתא דעלמא קמ"ל (ו) ד ומסייע ליה לרש לקיש: מנח

הדרן עלך מי שאמר

מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו
 ואמר ואני כו'. וכן חבירו אמר
 ואני: הוטר (ה) ראשון. שנשאל על
 נזירותו הותרו כולן שכולן מלו נזירותן

כראשון: **גמ'** יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתבי וקאמר. כי
 תמן כמתני' וכולן נזירים כגון שהתפסו כולן בתוך כדי דיבור של ראשון
 דכתיב שאלת תלמיד לרב דלית ביה שלם מינות שלום עליך רבי
 התפסו כולן ומתנימין דקמי ואני ואני דלא מני אלא מרין דוקא קמי
 דכי שקלת למחא מינה מקמחא דלמח הריני נזיר ומנרפת ליה להך
 דלמחי ואני ואני (וי) שכולן שלום נדרו בתוך כדי שאלת שלום תלמיד
 לרב דהויין נמי שלום מינות: סוד לא שבקת רווחא לתלמידא. דלמח
 ליה אלא הך תלת מינא. ולא משום דלית ליה לרבי יהודה נשיאה דלמח
 ליה טפי אלא מילתא דעלמא קמ"ל (ו) ד ומסייע ליה לרש לקיש: מנח

מסורת הש"ס

(א) [לקמן כא:] מדרש ט.
 (ב) זכ"ר ע"ג מסכת ו.
 עבוטות לג'.

נוסחת הריב"ן

(א) עדות כלל. (ב) ה"א:
 (ג) אומרת ג' ד' (ד) כ"י
 כתוב כלן וזה"ל פ"א מי
 שאלת תלמיד לרב ג' מינות
 נלמד וינגדן קמי מתנימין
 ואני ואני ג' פתמים נלמד ולא
 יוצר שאם אמר השלישי נמי
 ואני השלישי מותר ללא
 התפסו בתוך כדי דיבור ודין
 הוא דלכ"ע ליה למימר כדי
 שאלת תלמיד לרב שלום
 קאמר לתלמידו שלום עליך
 נלמד ללא משום דנרישא
 מירי לקמן כדי שאלת
 תלמיד לרב כקט יתיב נמי כדי
 שאלת תלמיד לרב ולשום
 שאלת תלמיד לרב שלום
 עליך מו לא שבקת רווחא
 לתלמידא לומר ודין לו
 מינות כלל ולא י"ל ג'
 שלום עליך רבי עתה ג'
 מינות יתיבן להתפסו נגדן
 ג' מינות ומתני דקמי ואני
 ואני הכי נמי דקאמר ודין לו
 נגד ג' מינות אלא דלא נמי
 למחש ולחול הס"ד וחס"ד
 מה"ד מסייע ליה לר"ל תמיה
 טו' :

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מי שאמר
 הוטר הוטר ראשון:
 (ב) ד"ה יתיב ובי ובי
 כולן שלום ובי שיש
 מינות: (ג) ד"ה מו לא
 שבקת ובי קמ"ל הס"ד
 ואח"כ מ"ה מילתא מ"ה ס"ה
 ובי כ"ו ובי כמותו.
 ומסייע ליה לר"ל הס"ד
 ואח"כ מ"ה מילתא מסייע:

הגהות מנח"כ

ר"ה תוס' ד"ה מי שאמר
 כמעברא ובי דמוה ובי
 הכתשה אפילו טפי כאלו
 אמר לא אחת ושמים אלא
 כאלו עד וארבע נמחק.
 ובי מילתא אמר אחד
 שמים ואחד שלם או ארבע
 ל"ל א"מ: [ב] ד"ה הריני
 מירה ובי מהמרה וזלך
 מהשפא אבל מלת אבל
 נמחק. ובי א"כ: [ג] בא"ד
 כי נמי מיפר את שלם עלו
 קיש דמ"ה פ"ג:

הגהות הרוספוט

1. י"ל השפא י"ל המירתא
 דהיינו טו'. 2. טפ"ה שלם
 וארבע ומתם. 3. מינות
 מהשפא אבל נמחק. וי"ל
 דהשפא. 4. י"ל מפרס
 מסכת טו'.